

[Birthe Wetlesen.]

Øvrige misbrug af fondens midler på forskellig måde ikke lige netop er så graverende, som tilfældet er med hensyn til det nævnte aftenseminarium.

Fondens alt for store legatmidler åbner mulighed for forskellige misbrug, som et stærkt „krævepres“ kan bringe en svag, men i øvrigt dygtig mand ind i. Derfor er det uforvarligt af samfundet at gennemføre ordninger, som åbner sådanne muligheder og ligefrem stiller fælder for svage naturer. Dette forhold kan ændres og undgås ved, som vi har foreslået det, at lade hovedparten af fondens midler anvende som studielån af gode vilkår og ikke som stipendier.

Jeg vil derfor håbe, at den undersøgelse, som jeg forstår den højtærede undervisningsminister har foranlediget om ungdommens uddannelsesfunds forvaltning, vil tage hele spørgsmålet om fordelingen af fondens midler, herunder navnlig forholdet mellem lån og legater, op til indgående revision i erkendelse af, at ungdommens uddannelsesfond har visse skønhedspletter, som alle, både staten og de unge selv, må ønske fjernet.

Undervisningsministeren (Helveg Petersen): Det er jo gået som en rød tråd gennem de indlæg, der har været her fra talerstolen, at man i alle partier har dyb interesse for det problem, der her foreligger, har stor interesse for, at de opgaver, der er taget op, kan videreføres på et forsvarligt grundlag.

Jeg skal tage nogle af de spørgsmål op, som har været rejst.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Søgaard — jeg tror også, det ærede medlem hr. Damsgaard var inde på spørgsmålet — at der inden for nogle områder sker en a conto-udbetaling, og det er et af de spørgsmål, vi kan undersøge. Det er muligt, der her kan tilrettelægges en praksis, der vil kunne være af nogen værdi.

Det ærede medlem hr. Søgaard var inde på spørgsmålet om bestyrelsens sammensætning, og det samme problem tog også det ærede medlem hr. Damsgaard og det ærede medlem hr. Thestrup op. Det kan diskuteres. Nu er forholdet det, at vi her er bundet af lovens bestemmelser, og dem må vi altså rette os efter. Vi kan overveje,

om der skal ske en ændring, når loven skal revideres.

Med hensyn til spørgsmålet om elevernes repræsentanter i stipendienævnene kan der ikke være nogen tvivl. Det er udtrykkelig fastslået i bekendtgørelsen, at der skal være elevrepræsentanter, og det er en forudsætning, som man fra centralt hold kræver opretholdt.

Det ærede medlem spurgte, hvordan det forholdt sig med erhvervsarbejdet. Det er et almindeligt indtryk — men jeg har ikke nogen nærmere undersøgelse, jeg kan støtte mig på — at der her er tale om en vigende tendens, hvilket jo også svarer til det, der var et af formålene med gennemførelsen af lovgivningen.

Det ærede medlem kom ind på forholdene omkring gymnasier og realafdelinger. Jeg vil gerne med hensyn til gymnasierne sige, at det beløb på 4 mill. kr., der står til rådighed for gymnasierne, må anses for utilstrækkeligt til at imødekomme de behov, der er. Vi må her erindre os den vældige udvikling, der er i gymnasieuddannelsen. De mange nye realafdelinger, der dukker op, giver mange elevemner til gymnasierne. Her er forholdet det, at man normalt ikke kan komme i betragtning, når forældrene har en indkomst, der er større end de 18.000 kr. Man lægger vægt på — og det synes jeg er rigtigt — at de beløb, der kan stilles til rådighed for de enkelte elever, er af en sådan størrelsesorden, at det virkelig kan blive til hjælp under uddannelsen. Derfor bør de portioner, der uddeles, i almindelighed ikke være mindre end 800 kr., og jeg kan her sige, at det højeste årlige beløb, der tildeles gymnasieelever, er på 3.000 kr.

Måske kan det også være af interesse at høre, hvilke tal det drejer sig om. Der var i 1961-62 5.000 elever på gymnasierne, der modtog tilskud, og jeg kan her sammenligningsvis meddele, at det samlede antal gymnasiaster i det samme år var ca. 23.000.

Med hensyn til 8. og 9. klasserne vil jeg gerne sige til det ærede medlem, at det udtrykkelig er understreget i det cirkulære, der er tilsendt kommunerne, hvad der er forudsætningen for, at man kan få stipendium. Det er den, at hjemmets økonomi eller andre forhold i særlig grad taler